

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV. ker., Vasuti-ut 17.
Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Gróf Vay Gáborné.

A Bessenyei estélyen történt. — Visszaálmotduk néhány pillanatra a labanc verő deli magyar leventék hőskorát... Kuruc vitézség dicséretét halottuk egy magyar mágnás asszony ajakán.

Búg a tárogató... a nagyságos fejedelem táborában vagyunk... Vigan lobog a tábori tűz... a szivekben a honszerem lángja ég... Hallga! Hallga! Szívbe markoló édes bús melódiák nyílnak a fejedelem sátorában... bontogatják tüzes szirmukat... tavaszi szellő el-elkapja őket és viszi ki a csillogos éjszakába... felriad álmából egy jó kuruc vitéz... „Czinka Panna hegedűje!” susogja halkán... valami különös derü ömlik végig az orcáján... talán a kedvese jutott az eszébe... mély sóhaj szakad a kebeléből... azután ismét ledül fekhelyére...

Csatazaj riad! fel-fel jó kuruc leventék! Riad a kürt... perog a dob... zörren a fegyver... Már nyeregben vannak a marcona legények... Rajta, rajta... Lódobogástól visszhangzik a határ... hüvelyükből kiröppennek a kardok... száguldó kuruc lovasok kergetik az ellenséget... lobog a

zászló... a büszke... a diadalmas... ragyog rajta az ige: Pro libertate!

És az aki a költő — Szávay Gyula — gondolatát remekbe szavaltta az Vay Gáborné grófnő volt. Hangjában, ebben a sajátságos mély zengésű, tömör, nem is nőies hangban ott reszketett a kuruc vitézség minden dicsősége, harci öröme, könnyes bánata. Ez a hang belefészkelte magát az idegeinkbe, belemarkolt elkérgesedett szívünkbe és könnyet sajtolt a sírás elől konokul elzárkózó férfi szemekből. És szavának nyomán mintha egy Wagneri zenekar grandiozus félelmetessége csapott volna le ránk... elakadt a lélegzetünk... és valami szárnyshogást hallottunk a magasban; a büszke Turulmadár lebegett a verőfényes kéklő magasságokban.

Az élő szobor ajkán elröppent a szó... Vihar kelt a nyomában. — Tapsvihar.

És most felizgult tollamat a rideg valóság hétköznapi jármába kényszerítem.

Talán furcsa kissé, hogy egy társadalmi és szépirodalmi kör estélyének egyik szereplőjéről vezércikkben emlékezem meg. A politikai rovatban mit keres a poézis?

Nos hát szent meggyőződésem, hogy

az estély publikuma átérezte ennek a „Vitézi ének”-nek az aktuális jelentőségét. A poézis ezuttal mélyen beleszántott a valóság göröngyös földjébe. Hazafias ünnep volt ez a szavaltat és aki nekünk oly hatalmas erővel tolmácsolta a költő gondolatát aki kiváltotta belőlünk a hazaszeretetet tüzet, azt hódolat illeti meg!

Ijesztő fellegek gomolyognak hazánk egén. — Az abszolutizmus denevérei el akarják hallgattatni a magyar szabadság fecskéit.

Magyar asszonyok! félre most a hiu kedvtelésekkel!

Dicső feladat a tiétek! Ami szeretetet szivetek a férfa pazarol — azt most a hazának áldozátok. Szóval, tettel, áldozatkészséggel tegyétek meg kötelességeteket. A magyar nőnek van szerepe a magyar történelemben!

Erős meggyőződésem, hogy gróf Vay Gáborné — ha netán szükség lesz rá — azt a ragyogó gyémánt diadémot, azt az igazgyöngy nyakéket habozás nélkül leszakítja magáról és leteszi a hazafiasság szent oltárára.

Magyar asszonyok félre most a hiu kedvtelésekkel, a dőre szórakozásokkal!

Pavlovits Sándor.

T A R C A.**Egy Párisban élő magyar hirlapíró collégám és barátomhoz.**

A messzeségben lelkem fölkeres
S köszönt baráti forró öleléssel;
Beszélni hozzád vágyam kétszeres,
Mert bánatom így öntüzeiben ég el;
Hej, jó barátom. Szánj minket és szeress,
Kik küzködünk a szörnyü sülyedéssel,
S ha összecsap rajtunk a tengerár,
Rá sem talál szegény Hazádra már!

Oh érzed-e a messze idegenben,
Hogy itthon a magyar föld lelke sir?
Hogy „rabság könnye” megint ég a szemben
Beszélt-e róla már a röpke hír?
Hogy a négyszázados átok újra kísért
S zord mélységével már tátog a sir,
Amit fajodnak gonosz kezek ásnak,
Reménye nélkül egy új feltámadásnak.

Nagy álmainkat elnyelé az örvény,
Az eskü szóban nincs többé hitünk.
Hazádon cézári önkény a törvény,
Feltört sebekből újból vérezünk,

Testvérek egymás közt harcra kelvén,
A hősi dacra csorba fegyverünk.
S haj, nem szorul a millióknak ökle,
Hogy láncait szétzúzsa mindörökre!

Sorsunk talán — bár gyászos — mégsem fájna,
De akad magyar oly bünnös, merész,
Ki a királynak vérdíjára várva,
Lelketlenül anyját gyilkolni kész!
Minden mi szent és minden mi drága,
Galád önzésnek fertőjébe vész.
Ez a zsvány faj görnyedvén a földig,
Császár urához pribéknek szegődik!

Oh, fojtsd meg barátom minden vágyadat,
Mely visszavon e nyomorteli földre.
Lelkodnak ottan izmos szárnyat ad
Párisban a szabadság levegője.
Mért jöjj haza? — hol a lég sem szabad;
Hogy hited e szörnyü kép megölje?
Maradj csak ott! A sors lám így akarja:
A külföld árva, de szabad magyarja!

Maradj a földnek első nemzeténél,
Hisz Páris az emberjog temploma!
Ott a szabadság a jog a törvény még él
S napja el sem halványul soha!
Az isten lelke lángol ott a népnél,
Boldog a francia! Nincsen zsarnoka!

Örök szabadság ege néz le rája
És nem csalódik, mert nincs — koronája!!

Maradj te ott!... Vagy tán ha úgy titokban
Vágyad fölbred és izzó szárnyat ölt,
Ha hazád buján leked meg-meg dobban
És eszedbe jut e szegény, árva föld,
Ne rejdts a lángot, mely arcodban lobban,
S a könnyet, mely égő szemedbe tört:
Hazádnak gyásza az, mit leked érez,
Ő küldi azt oh — hozzád — gyermekéhez.

... Vagy jöjj... Oh jöjj csak haza visszavárlak,
Talán a föld is vissza hívogat,
Szüksége van rád elnyomott hazádnak,
És gyászban bár, de szívesen fogad.
Légy fia újra hazánk: jó anyáknak,
Hozd vissza neki erős karodat!
Jöjj haza, jobb sors magvát vetni széjjel,
A szabad Páris láncztörő tüzével!

S ha már utadban — harsány harci hang,
A bösz viharnak menydörgése szól,
S hallod, hogy kong a félrevert harang,
Csak egy perc legyen míg imádkozol;
Aztán repülj! Rád is vár itt a kard,
Hol szent oltáron vérrel áldozol,
Hol néped száll a nagy a szent csatára,
Diadalra, vagy dicső — halálra!! Tövis.

Ajánlom a legdivatosabb báli és estélyi ujdonságokat, u. m. ruha bevonatokat, filter és csipke diszeket czipők, virágok keztyüket, stb.

Tisztelettel: **Eisler Károly.** Telefon 114.

Nem úgy császár!

(K.) Tél van. Hideg van a Burgban, e bagoly fészekben. Haragszik és harcias a császár. Nem kell neki béke. — Nem ismeri el a magyar nemzet alkotmányos jogait.

Tél van. Károg a varju. Rut hangjával tiltakozik a tavasz eljövetelére ellen. Nem akarja elismerni a földnek a kikelethez, a zöldülő erdőhöz, a virágos rétekhez való természetes jogát.

Oktalan állatja! Halálnak tartja a földnek téli álmát, szemfedőnek nézi a hóból himzett puha takarót.

Naiv császár! Gyávaságnak véli az arcok halványságát, lemondásnak hiszi a nemzet csendes nyugalomát.

Nem úgy varju, az égre nem! — Hiába való halotti károgásod, nem riasztja el az a tavaszt! A föld csak alszik, a hó alatt uj, eleven, termő élet fakad. Eljön a tavasz, kihajt az ág, virágos lesz a rét és a természet diadalal ünnepli a feltámadásnak ünnepét.

Nem úgy császár, az égre nem!! Tiltakozó szavad nem bénítja meg egy nemzet igazságának erejét! Megvirrad még valaha . . .!

Arcunk nem a gyávaságtól, de a haragtól halvány. De ki fog még az pirulni!

Az a csendes nyugalom, mit te lemondásnak hiszesz, tetté erősödik még s a magyar diadallal üli meg a szabadságnak ünnepét.

Hallottuk mi már többször is a varju károgását, de hallottuk mi már a varjut kinosan nyöszörögni is. Hallottunk mi már Habsburgot könyörögni, esdekelnit is. Nevezték már a most „rebilis, lázadó” magyart „hű magyarjainknak”, „kedvelt hiveinknek” is.

És a „hű magyarjaink”, a „kedvelt hiveink” együgyű nagylelkűséggel feledték mindig, hogy a „de dei gratia!” (???) Ha, ha, ha! . . .) hatalmaskodó Habsburg urak mennyit vétettek már el-

lenük és vérüket, életüket áldozták trónjuk érdekében.

Mi már majd okulunk a multak példáin. A kérésre, könyörgésre Habsburgi szóval fogunk vállalni a „Sohá!”-val.

Nem úgy császár az égre nem! Haragtól halvány a mi arcunk, csendes nyugalomunk pedig erőnkben való bizalmunkat jelenti.

Haragszunk magunkra, hogy annyi időn át vakok voltunk, hogy szentségnek hittük az esküt, hogy „legelső magyar ember”-nek tartottuk a királyt!

Nyugodtak vagyunk, mert érezzük erőnköt. A föld, a víz, a levegő minden a nemzeté. A kincstárnak pénze, a kasszárnyák fegyvere minden a nemzeté. Erőnk tudatában türjük egy ideig, hogy haramiák dorbézoljanak pénzünkön, hogy ölyvek üldözzék a szabadgondolatnak teckéit, hogy második gyermekkorukat élő generációnk ijesztgessenek fegyvereinkkel.

Hejh, ha üt az óra! Hejh, ha türelmünknek vége szakad!

Öklünk a földet megreszkettető erővel csap a haramiák közé, kicsavarjuk a nyakát az ölyvnek és vérrel írjuk fel az égre:

„Ne bánts a magyart!”

A császár ur és pribékjei egy legigazott, talpuk alatt nyögő, meghódolt Magyarországról álmodnak.

Majd megfejtjük mi az álmukat . . .! Az újra szabadá lett ország vezetőinek egyik legelső gondja kell, hogy legyen, hogy új tömlöcöket építsenek, mert a rablókat, gyilkosokat nem szabad anynyira meggyalázni, hogy a hazaárulókkal egy tedél alá zárják, egy kosztra kényyszerítsék.

Szomorkodni tudok egy rózsa hervadásán, sajnálom a szárnyaszegett madárkát, sirok a siróval, testvéremnek tekintem embertársamat, de a császár pribékjei ellen csak izzó gyűlöletet érzek. Ha a szomjtól eltikkadva, az éhségtől elcsigázva könyörögnének, kut mellett

állva sem nyujtanék egy korty italt, tele kamrából sem adnék egy darab kenyeret. A pokolba velük, az emberjog rablóbandájával.

Őket, helyesebben: azokat gyűlölve, egymást megértve, egymást szeretve, összetartva várjuk a jövő eseményeit. Legyünk mindenre elkészülve, hogy semmitől sem riadjunk vissza.

Dionizész a költőt, ki az ő silány verseiről igaz kritikát mondott, börtönbe záratta, megkínóztatta, s mikor onnan a költő szabadulva, a zsarnok újra kikérte véleményét verseiről, a költő csak annyit mondott: „Vitess vissza a börtönbe!”

Franz Josef I. is kopói, pribékjei útján megteheti, hogy minket, ki tetteit igazságosan bíráljuk. börtönbe zárat, de nem tudja, arra nincs ereje, arra nincs hatalma, hogy elnémitsa bennünk az igazság szavát, hogy haragunkat hódolattá puhítsa, hogy gyűlöletünket csak megtűréssé is, nem hogy szeretetét változtatja, hogy derekunkat üdvöztetre hajlítsa. Ha százszor szólhatunk, százszor mondunk igaz itéletet és büszkén, diadallal, örömmel megyünk a börtönbe!

Csak az a nemzet, csak az az ember érdemli meg a szabadságot, aki meg is tudja azt becsülni, aki inkább meg hall, de meg nem hajol!

Nem úgy császár, az égre nem!!! A messzi Burgból, ez átkozott bagolyfészekből, haramia oduból rosszul látnak szemeid. A magyar nemzet nem térdepel, hanem talpon áll. Rosszul hallják füleid, nem „Gotterhalte”, de „Isten áld meg a magyart” zeng a nemzet ajakán. Rosszul érzi szived, nem a hűség, nem a szeretet, de a százados elkeseredés, a gyűlölet lobogtatja a magyar sziveket.

Nem úgy császár, az égre nem!!! Ha a Corpus iuris meg nem győz, ha egy nemzet kiáltó igazsága nem talál meghallgatásra, ha milliók jogát nem respektárod, ha esküdet megszeged, majd meggyőz a magyar acél, mely még

Fricike.

— Irta: **Vagabundusz.** —

Folytatás.

— Kedves Török — szólott — Sie sind krank . . . szerelmes ugye-e? . . .

Ime a végnek kezdete. Nem tudtam mi történik velem. A föld ingott-e meg alattam, az égi testek forognak e a legörültebb tempóban, a butorok lejtenek-e veszett cordaxot, szilaj táncot, vagy eszméletem akar elhagyni.

— No vallja be szépen. — Zavartan hebegtem valamit.

— Jól van jól . . . hát már tudom, hogy igen. Most már lássuk kedves barátom (ezt mondta betüröl-betüre: „kedves barátom”) lássuk milyen az izlése, szöke, barna, alacsony, magas?

— Szöke — válaszoltam elszántan.

— Ugy?! No most, ha ismerem-e?

— Oh! igen!

— S végre: kicsoda, kérdezte tulfeszített kíváncsisággal. (Ha a vallató birák mind ilyenek volnának.)

— Nem . . . nem . . .

— No csak nekem — szólott hizelgően, kedvesen.

— Nem! — lihegtem — Önnek, épen önnek nem modhatom.

Azzal mentettem ki magam, hogy sietnem kell haza tanulni. Dideregve tántorogtam ki a hatalmas palotából. Kellemes, üdítő májusi eső tértitett magamhoz. Hanem most már elhatároztam, hogy legközelebb, igenis mindent bevallok neki.

Május 30.

Hallom, hogy a szomszéd szatócs, Hoffmann ez egész városban azt hangoztatja, miszerint valóra vált végre mégis az a mondas, hogy a gazdagnak nincs esze (itt engem értett) csak a szegénynek. Mert míg a hatalmas Török Mátyás fia megbukott a matúrán, addig az ő Józsija jeles érett lett . . . Oda se neki! . . . Bánom is én akármit is beszélnek . . . Nekem elég ha ő nem haragszik érte . . . Azt mondta ma délután, hogy soh'se busuljak, ért ő jól a német nyelvhez, majd megtanít rá a szünidőben . . . Ime ez is azt mutatja és most már bizonyos, hogy hű hozzám, hogy szeret és, hogy én vagyok a föld legboldogabb teremtménye.

Rózsavári fürdő helyiség, aug. 20. d. u. 5 ó. Türelhetlen perzselő meleg van, de nekem kellemes meleg . . . Ott vagyok mellette. Uzsonnánál ülünk. A cigány ugyan teljes hévvel játsza az itt lábba kapott, bo-

londosan vig japán couplét, de ez nem igen látszik felvidítani senkit. Az emberek tikkadtak . . . ép talán ez az oka, hogy egy szem sem figyel reánk . . . halkan beszélgetünk, majdnem suttogva, azt hiszem, hogy nagyon szeret . . .!

D. u. 6 óra.

Most jöttünk vissza a sétából és most, . . . most már vége mindennek . . . Atyja e szavakkal fogadott bennünket:

— No gyerekek, ki tudja mikor találkoztok ismét. — Rosszat kezdek sejteni.

— No mi az, . . . talán csak nem menyasszony az Annácska . . . (Oh! anyám, ha tudnád minő tört szurtál a szívembe!)

— De biz igen . . . szombaton nagy murit csapunk . . . itt lesz a jelölt . . .

Szemeim előtt elsötétül minden . . . Gyere hát pokol . . . gyertek ti ördögök . . . nyilj meg hát föld és nyelj el . . . jöjjetek ti tüzes sárkányok faljatok fel! . . . Talán égi sugallat, ami arra készíti, hogy elvezetését kérje. Elindulunk . . . Hirtelen valami rettenetes erővel ragadom meg kezeit és szorongva szólok Hozzá:

— Annus . . . Annus . . . Ön férjhez megy? . . .

— Igen . . .

— Anna az égre kérem ne tegyen sze-

**Megérkeztek
a tavaszi ujdonságok**

női ruha diszekben

Kohn Ignátz

női-, férfi divat és rövidáru üzletében
városház-palota.

nem csorba, majd meghalod a csatazaj dübörgését, majd respektárod a diadalmas, a szabadságát védelmező fegyveres milliók jogát, majd esküdnél akkor hatvanszor is, de akkor már csak azt fogjuk hajtogatni:

A németnek, ebhitűnek fogadására,
Ne adj többet, . . . stb., stb.,

Jelszavunk többé nem azok a szelid, ábrándos, vágyakozó sóhajtások: „Megvirrad még valaha!” „Lesz még egyszer ünnep a világon!” — hanem az a gyűlölettel, megvetéssel teljes régi felkiáltás:

„Lesz még szülő, lány kenyér!”

„Lesz még a kutyára dér!!”

Igy ám császár, az égre így...!!!

Válasz Pröhle Vilmos urnak.

„Kérelem” című cikkemet a tudós tanár ur, hazafiúi szívének keservébe mártott tollal kritizálja, ez szép tőle! De sem én, sem mások nem értik, hogy mért tulnyomóan csak az *y* betűvel, melyet cikkem végére tettem, foglalkozik és mért nem a cikk lényegével; és mivel ő ezt nem tette, én sem foglalkozhatom az ő cikkével ez oldalról, annál kevésbé, mivel sokan mondják, hogy ezen cikkében „kivételesen” lényeges alig is van.

Azt azonban bátran állíthatom, hogy ő sokkal jobb „grammatikus”, mint „politikus”; jól tenné tehát, ha e mellett maradna, és nem kalandozna nem neki való vizeken.

De mivel nagyon szórja a hazafiatlanság vádját, kénytelen vagyok erre reflektálni. Csak röviden. Tartom magamat olyan hazafiúnak, mint dr. Pröhle, ha más is a nézetem a megyei tisztviselőkkel szemben.

Nem látom megcáfolva dr. Pröhle ur cikkében aggodalmait a megyei tisztviselőket illetően; jól lehet szívesen láttam volna ezt. De fáj látnom, hogy őt nem aggasztja az a gondolat, hogy nem sokára állásukat el fogják veszíteni a családok tisztviselői; kidobva a bizonytalanságba. Nem képzelte ő magát ezeknek helyzetébe, mikor jó meleg szobában, puha székben hazafiaskodik és sérteget. De nem is láttam, hogy ő eddig igyekezett volna segíteni és másokat segítségre bírni a megyei tisztviselők érdekében.

Miért akarnak épen a megyei tisztviselők testén át hazát védeni?

1848-ban Kufstein, Neugebeude és ehez hasonló helyeken láttuk hazánk legjobbjait és még sem engedtek, manapság pedig a vezérurak, ha a láthatáron egy rendőr bukkanik fel, már „ongednek az erőszaknak” és a szégyen vármegyei tisztviselőt tolják előre. Hát csak az a néhány megyei tisztviselő van hivatalva az alkotmányt megvédeni?

Azon megyénként néhány százezer koronát kitevő adóval, amit a megye be nem szolgáltat, akarják ezt elérni? Hisz ez elenyésző csekélység ahhoz képest, amit az állam bevesz más közvetett adókban, és amint látjuk, nem is nagyon hiányzik ez az alkotmányellenes kormány. Ha már adó megtagadással akarunk valamit elérni, akkor ne csak ezeket az adókat tagadjuk meg, de ne termeljünk dohányt, ne szívjunk szivart és trafik dohányt, ne főzzünk szeszt, ne sör, ne fogyasszuk ezeket, tartózkodjunk a bor ivástól és a husfogyasztástól, mert jól lehet, hogy ebből nekünk is anyagi hasznunk van, de az állam ezekből huzza a milliárdokra menő hasznat.

Ezeket előre bocsátva, azt kérdelem a tudós tanár urtól, mért szolgál ő olyan tantétetnél, amely alkotmányellenes kormány által van segélyezve, amely ilyen felügyelet alatt áll? Vagy legalább mért nem utasítja vissza fizetésének azon részét, mely ettől a kormánytól ered?

Mért veszik figyelembe a kir. bíróságnál Lányi ügyvivő ur rendelkezéseit?

Azt még érteném, ha az ország összes vármegyéiben a tisztviselők megtagadnák az engedelmességet ez alkotmányellenes kormány, de így, mikor a legtöbb beadja a derekát, bizony kételkedni lehet a sikerben. Én nem politizálok, de hogy dr. Pröhle azon tucat politikusok közzé tartozzék, kik a tömegnek szánt jelszavakat nyergelik fel és azon lovagolnak, sosem hittem.

De különösen bánt az a hang, mely dr. Pröhle urnak egész cikkén végig vonul; européer ember, olyan mint ő, mások véleményét nem szokta lekicsinyelni, hanem ha ő megkívánja, hogy az ő véleményét tiszteletben tartásák, tegye ő ugyanezt a másokéval.

Különben az én véleményemen, de azt hiszem a Pröhle urén is, nagyot változtattak az utóbbi napok eseményei; ép azért nem lesz érdektelen, egy nagy politikusnak (nem népszerű), ki a mostani kormányval szemben ellenzéki állást foglal el, beszédéből, melyet e napokban mondott el, citálni.

„Én nemzeti küzdelmünkben csak két

jogosult álláspontot ismerek. Vagy azt az álláspontot, amidőn mindenki kockára dobja egész existenciáját azért, hogy ha kell, fegyverrel a kézben vívja ki a nemzet jogait, vagy a törvényre alapított passiv rezistentiát, a következetes nyugodt, higgadt kitartás és kitűrés álláspontját.”

„Ha az elsőre helyezkedünk, jogunk van mindenkitől megkövetelni, hogy dobja existenciáját kockára, ha a másikra, akkor senkinek nincs joga több áldozatot kívánni a nemzet egyes rétegeitől, mint a minőt a nemzet egyeteme és mint a minőt a mozgalom vezetői elviselni akarnak.”

Én azt hiszem, érezzük mindnyájan, hogy ez igazság hova céloz. De nevezük néven a gyereket! akkor, amidőn a passiv rezistentiát hirdetjük, akkor, amidőn a mozgalom vezetői sem magokra, sem a nemzet-egyetemére nézve főbb áldozatot nem kívánnak, mint a minő e passiv rezistentiával jár, akkor lelketlenség, s egyúttal hibás és káros politika is a tisztviselői kartól azt kívánni, hogy megsemmisítse magát. Lelketlenség, mert ha az erőszaknak mindnyájunknak szabad engedni, ha szuronyok elöl mindnyájunknak szabad visszafordulni, akkor nem kívánhatjuk meg a tisztviselői kartól, hogy koldus botot vegyen a kezébe. És elhibázott politika, mert kérdem, mit érünk el azáltal, ha előidézzük és fenntartjuk a tisztviselői karra nézve ezt a kényszer helyzetet. Elérjük azt, hogy a magyar intelligenciának igen becses elemeit képező néhány ezer magyar család koldus botot vehet kezébe, akiknek helyét aztán elfoglalják a magyar társadalom söpredékéhez tartozó elemek, s elfoglalják olyanok, akiknek talán egyéni értéke van, de akik ezt a hatalmat nem a magyar nemzet javára, de a magyar nemzet ellen fogják használni, — meggyengítjük tehát a magyar társadalmat és a magyar nemzet ellenállási erejét így azáltal, hogy megsemmisítünk ezeket és ezeket, mint azáltal, hogy a közhatalmat kiszolgáltattuk olyan elemeknek, akik egyenesen a nemzet ellen fogják a hatalmat gyakorolni.

Tisztelettel kérem tehát dr. Pröhle Vilmos urat, a meleg szobából ne dobálódzék a hazafiatlanság vádjával, de lépjen ki a küzdőterre, s ez esetben én biztosítom, hogy nem maradok a háta mögött.

A jótékony nőegylet vig-estélye.

Folyó hó 17-én tartotta meg a Nyiregyházi jótékony nőegylet élénk érdeklődéssel várt *vig-estélyét* a Korona nagytermében.

rencsétlenné . . . Anna! — kiáltok magamon kívül, térdre borulva előtte . . . Anni, angyalom . . . legyen az enyém . . . imádlak végtelenül . . .

— De kérem — szól ő elpirulva . . .

— Annám hát nem vár meg?! . . .

— Nézze Frici . . . beszéljünk okosan . . . igaz ugyan hogy egy koruak vagyunk de ne felejtse, hogy ön mégis csak kis fiu, én pedig nagy leány vagyok, kinek férjhez kell mennem . . . Nyugodjunk a sors rendelkezésébe. . . Szeressük egymást a hogy eddig . . . Maradjunk meg a régi, jó barátságban.

Itt ülök szobámban, de már nem tudom mi történik velem . . . nem tudok többé gondolkodni . . . Hogy miképen váltam meg tőle, nem is sejtem . . . Aldja meg az lsten a lépte nyomát is . . . És most: gyere leghivebb pajtás, revolver . . . Vége . . . vége . . .

A füzetet letettem . . .

— Rövid egymásutánban következik most már a katasztrófa — vette fel ismét a szót collegám . . . Este nem látta senki . . . a következő nap délutánján a hogy Andris, az öreg arab kocsis megjósolta, förtelmes zivatart kaptunk . . . Ott ült az egész társaság a hatalmas, tágas nagy ebédlőben . . . A zongora billentyűit egy dzsidás tiszt veri, elhízott francia subrette énekel hozzá . . .

— Ej — szólal meg egy öreg ur — az ön kezébe kard való, hadnagy uram . . . Halljuk az ifju Török urat . . . Keresni kezdik . . . nincs sehol . . . az édes anya megijed . . . Ebben a pillanatban nyit be a szürke haju kocsis:

— Megkövetem alássan — szólal meg — nem jött még vissza a Frici ifju ur?

— Hát hova ment . . . hol van . . . hangzik jobbról, balról.

— Kikocsizott könyörgöm, pedig mondtam neki hogy maradjon itthon,

— Az anya nem kérdezt semmit, szó nélkül rohan a toronyi völgy felé . . . Künn olyan az idő, aminőre nem tudok visszaemlékezni . . . Dörgés és villámlás egymást éri. Valóságos özönvíz hull a földre.

Többen, köztük magam is a jelzett hely felé igyekszünk . . . Csak egy pillanatig várnunk hiába . . . Egyszerre félelmetesen nagy-szerű látvány tűnik elénk, mintha egy hihetetlen mythologiai jelenet akarnék megismétlődni.

A hatalmas hegy tetejéről, borzasztó magasságból szörnyen megizzadt, tajtékat habzó két ló rohan egy könnyű kocsi . . . Égbekiáltó! . . . a hogy lángolni kezd . . . A gyeplőt egy tulvilági lény látszik tartani az elemek csatáját tulharsogva . . . kétségbe-

esett, az örültéhez hasonló ordítással kiált felénk:

— El innen, a hol minden hitvány . . . el . . . el szívem a Golgothára . . . el a szennyből . . . az érdekből . . . fürtelem . . . utálat . . .

. . . Gyorsen mulik az idő . . . hat éve immár a történeteknek . . . A mult nyáron ismét ott voltunk a mi megszokott családi fürdőkben . . . Közel az ugynevezett vörös tóhoz, csendes, kis temető fekszik rejtelmes kápolnáival . . . Ott ülök mellette egy fapadon, valami jogi könyvet tanulmányozok . . . egyszerre haraszt zörgés ver fel . . . Gyönyörű nő, valóságos Venusz közeledik felém, kezénél vezetve magzatját, a kis Ámort . . . Mintha szemei keresnének valamit . . . a nélkül, hogy engem észre venne, megtalálja azt — a Fricike sírját . . . Letérdel . . . hosszan, buzzgón imádkozik mellette . . . Megismerem . . . Anna volt . . .

— Anyuskám — szól a gyermek félénken — ki alszik itt? . . .

Egy kissé gondolkozott, aztán valósággal zavart mosolylyal tette hozzá:

— Egy bohó kis fiu . . . a testvérkéd . . .

— S hogy hívták?

— Tantalus.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testerőt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, neurózis, számar-köhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ara üvegei kint 4.— k. rona

A táncmulatságot igen ügyesen összeállított program előzte meg, a mely élénk cáfolata volt annak a téves közhiedelemnek, hogy városunkból kiveszett a tehetséges műkedvelők gárdája.

Prologus vezette be a műsort, Ámor Istent az olympusi törvényszék elé állítják. Súlyos bűn vádja nehezedik reá. — Szegre akasztotta aranyos tegezet, szörnyen megnövelte a lányos mamák gondját stb. stb. Az olympusi esküdszék hivatalvesztésre ítéli Ámort. Ámor előadja mentségét, a mely után Juno elejti a vádat.

Az utolsó versszak így hangzik:

Hölgyeim, uraim im mindenki látja,
Mily nehezen került Ámor szabadlábra
Szánják meg hát kérem, hogy ezen a bálón
Meglássék hatalma minden ifju páron!

Nagyon kedves, finom ötletekben bővelkedő poéma, a mely *Klár Sándor* ur tollát dicséri. A költemény előadása, *Ungár Erzsike* k. a.-ra hárult. Ez idényben már két ízben volt alkalmunk gyönyörködni a kisasszony előadási képességeiben. Önkéntelenül a színpad jut eszünkbe. — A kisasszonyból kitünő naiva válna a világot jelentő deszkákön!

A program 2-ik pontja: *Doktor Árminné* urnő énekszámát következett. A nyiregyházi hangversenyterem egy rendkívül kedves, és tehetséges műkedvelőt nyert. A zajos taps — a melynek következtében meg kellett ismételnie a magyar dalát, megnyilatkozása volt a feléje forduló szimpátiáknak. — *Ferenzi József* ur mint kísérelő excellált. *Halasi Margit* k. a. egy kacagtató monologot kacagott el bravuros művészettel.

Horváth Dezső ur helyi vonatkozású, jókedvű kuplékat énekelt. Nagyon sajnáltuk, hogy programját nem bővítette ki egy-két magyar nótával. Pompás bársonyos zengésű baritonja itt teljesen érvényesült volna.

Groák Ödön urnő és *dr. Szabó László* ur egy víg dialogust adtak elő. Egy antik brosról és egy antik anyósról szolt a história, a melyben *Groák Ödön* urnő ismételt tanujelét adta művészi hivatottságának. Gyönyörű megjelenése és játéka köztetszést keltett. *Dr. Szabó László* közönségünk előtt jól ismert kitünő műkedvelő, a ki ezuttal is fényesen megállta helyét.

Végül egy igen csinos tableau következett: a *muzsák találkozás*a. A poétikus szöveget *Vietórisz István* ur írta. A szereplők *Borzsák Boriska*, *Fráter Kata*, *Gaál Irénke*, *Gyurcsány Erzsike*, *Halasi Margit*, *Lichtman Erzsike*, *Orbán Margit*, *Schwarz Margit* és *Szlaboczký Márta* urleányok görög jelmezükben pompásan néztek ki.

A hangversenyt reggelig tartó tánc követte.

A rendezőség egy alkalmi lapot adott ki. A „*Vig-ujság*”-ba városunk tollforgató emberei szállították a sok jó, sok rossz élce. A jókedvtől harsogó lapocskák élénk keresletnek örvendtek.

A jótékony nőegylet elnökségét elismerés illeti meg, hogy egy pompás mulatság rendezésével végeredményben városunk szégyényeiről gondoskodott. P.

Uj Kanaán.

Ha valaki, félszázaddal ezelőtt arról merészelt volna beszélni, hogy egykor a Tisza balpartján elterülő, megyékhez tartozó rétes, vízzel borított területet, vasut fogja szelni, bizonyára a Lipótmezőre szánták volna. Ami azonban régebben lehetetlenségnek látszott, immár valóra vált, s hogy ez megtörtént a báró *Feilitzsch Berthold* főispán és *Májerszky Béla* polgármester, elévülhetetlen érdeme, akik fáradságot nem ismervő, a felelősség súlyának tudatában, lelkes buzga-

lommal, emelték sikerre a sokak által kivitellennek tartott közgazdasági célt.

Hála, elismerés legyen érte jutalmuk! Midőn pár nap elmúltával, csinos, kényelmes vasuti kocsikon, gyorsan, olcsón utazhat a Tiszamenti községek lakossága, nem tartom feleslegesnek a vasut által szelt, most gazdagon termő vidék régebbi körülményeit, viszonyait röviden érinteni. Teszem ezt azért is, mert a vigan zónázó fiatal nemzedék fogalommal sem bír arról, miként nézett ki a most ekevas által hasogatott, vasut által szelt „*Rétköz*.”

Volt idő ugyanis, amikor Sárospataktól, Kótaj, Kemece, Demecser s a velük egy vonalban fekvő községek határait locsolta a Bodrog és Tisza hömpölygő árja. Volt idő, amikor az emelkedettebb helyekre épített, Raád, Beszterecz és más községek — hónapokon át — csak eget és vizet láthattak s úgy el voltak szigetelve a megye községeitől, mintha valamely tengeri sziget lakói lettek volna.

Bizonyára gondolni se merete volna egykor a gégenyi, halászi, dombrádi ember, hogy valamikor a nádas dágványt vasut szeli át s a vadak menhelyén buza, kender, cukorrépa, dohány s egyéb vetemények dusan fognak tenyészni.

Ebben az időben énekelték, hogy:

„Beszterecz szegény haza“

Vagy:

Raádon . . .

Kenyért vesznek nádon!

Nem is csoda. Midőn a tengernyi ár szabadon hömpölygött a rétes tájon, képzeletben sem volt az okszerű, jövedelmező gazdálkodás. A rétközi embernek egyebe sem volt, mint nádja, szénája, jószágartása és hala. Amerre szem ellátott, nád, dus vízi növények, sekélyebb és mélyebb viz bori totta határ után a határt. A szárnyasok millióinak volt békés otthona ez a tájék.

A sorsába beletörődött közönség nem ismerte a nyári aratást. Ha kemény tél volt és befagyott a feneketlen dágvány és a jegen szánon lehetett járni, a nádvágás, halászatból szerzett mindennapi kenyeret eme környék népe. Ha enyhé volt a tél, lábon maradt a nád, gyékény, nem lehetett halászni, künn maradt a partos helyeken sok vesződséggel csinált széna. Ilyenkor a legnagyobb nyomorban élt a Tisza partján lakó, jobb sorsra érdemes nép, mely faluját sem hagyhatta el, mert a gyenge jegen, járattan utakon közlekedni képtelenség volt.

Midőn a tiszaszabályozás, emberségre tanította a rakoncátlan Tiszát, a nyirvizszabályozás csatornába szorította, a Tiszába vezette a nyiri vizeket, melyhez hozzájárult a száraz időjárás, uj Kanaánvá változott a hajdan ingoványos, hasznavehetetlen terület. A nép szorgalma ekevasat bocsátott a földbe. A vízi növények hulladékától megtermékenyített talaj ontotta az áldást. Nem lehetett többé egy zsák gabonáért, jó szóért több köblös földet szerezni. A föld értéke mesésen emelkedett, gyarak, tanyák létesültek, gazdasági kereskedelmi növényeket kezdtek termelni.

Megyénk más vidékén általános a panasz, hogy a kiélt föld nem terem, hogy nincs legelő, annál meglepőbb, hogy a Kanaánvá változott Rétköz ontja az áldást. Nagy hiba volt azonban, hogy a még mindig süppedékes talajon, kocsikon a bőtermés feleslegét elszállítani, forgalomba hozni nem lehetett. A gazdálkodó és kereskedőre nézve pedig nincs hátrányosabb, mintha a termést megszabott időre szállítani nem lehet. Ebből peres ügyek, gazdálkodási zavarok keletkezettek.

Igazi áldás, nagy jótétemény tehát azon vasut, mely a dusan termő vidék terménye elszállításának, személyforgalma lebonyolításának nélkülözhetetlen eszköze. Áldás ez a

tiszamenti községekre, de jótétemény városunkra, mely nagy lendületet ad Nyiregyháza kereskedelmének, üzleti forgalmának.

Eme vasutnak kiszámíthatatlan előnyeit, a közel jövő fogja beigazolni.

A Rétköz mintaképe lesz az okszerű, jövedelmező gazdálkodásnak.

Mindezt pedig főispánunk és polgármesterünk fáradhatlan munkásságának, a közjó iránt tanusított fogékonyságuknak köszönhetjük.

Csak pár nap még, a tiszamenti községek azon lakói fognak piacunkra özönlenni, akik ezelőtt ritkán, nagy ügyvel-bajjal kereshették fel a megyei központot. az igazságszolgáltatás és közgazgatás székhelyét.

De ez a vasut csak kezdetét teszi a hasonló vasutak kiépítésének, mert Paszab, Berczel, Szentmihály, Dorog, Nánás és környéke bizonyára igyekezni fog a megfelelő vasuti ágak kiépítését eszközölni. Ha eme felfelvéssük valóra vállik, akkor Nyiregyháza virágzó kereskedelmi központ leend, mely pénzforrása lesz egy terjedelmes vidéknek.

Mindehez ha hozzágondoljuk a Sóstónak, eme kies gyógyfürdőnek az uj vasuton való olcsó és kényelmes megközelíthetőségét, akkor el lehet mondani, hogy az uj vasut előnye nemcsak közgazdasági, közlekedési, hanem közegészségi szempontból is nyilvánulni fog.

Panaszkodunk, hogy nehéz a megélhetés, súlyos a közteher; de mindezt leküzdhetjük, ha okszerű gazdálkodásról, különféle jövedelmi forrásokról és megfelelő közlekedési eszközökről gondoskognunk, különösen a mai szerencsétlen politikai viszonyok mellett. Minden pedig elérhető, ha a közügyeket szívükön viselő Feilitzchok, Májerszkyok, állanak a közügyek élére.

A Bessenyei-kör estéje.

— 1906. február 20. —

Félelem fog el bennünket a Bessenyei-esték folyton fokozódó sikereit tapasztalva. Attól kell tartanunk, hogy oly szívonagra emelkednek ez esték, a melyen megtarthatók nem lesznek, a melytől kezdve már csak lefelé haladhatunk. Attól kell tartanunk, hogy tulságosan el leszünk kényeztetve és igényeink kielégíthetetlenül nagyok lesznek.

Ime, most is *Hubayt* és *Poppert* hallhattuk, a miben a fővárosiaknak is ritkán jut részük, — mindkettő félig meddig visszavonult, az egész világon dicsőséggel megszerzett babéraikon pihenve. Még néha-néha egy-egy kamara-zenéhez összeállottak, hosszú időre felejthetetlenül gyönyörködtették hallgatókat és tovább pihentek. A Bessenyei-körnek sikerült bien-retirojukból kicsábitani.

Popper-rel kell kezdenem, ezzel a világ-hírű, első rendű gordonka művészzsel. Azt a tisztaságot, azt a biztosságot, futamainak könnyedségét, hogy rövid vonója alá mennyi hangjegyet tud egy legatóban összehozni, — kettős hangjegyeinek, accordjainak, flagoletteinek csillogó tisztaságát csak egy szóval lehet jellemezni: *fenomenális*. De mi mindez az előadás szépségéhez képest! A hogy ő a *Chopin: Serenada*-ját előadta, azt szebbnek a szerző sem képzelte; pianóival elandalított, holdvilágos nyári estébe varázsolt. Másik két darabjának bravuros technikájával hódított. A *hocturue*-ban ábrándos, szerelmes, — a *spanyol tánc*-ban szenvedélyes, tüzes fiatal mutatott ő és mindehez oly jól illettek ragyogó fekete szemei, mosolygó piros ajkai. Anachronismus csupán — az ő galamb ősz feje, melyet nem lehetett sehogy sem elhinni. A közönség tüntető lelkesedéssel tapsolta, mit ő hálásan, ráadással fogadott.

Hubay a mult század 80—90-es éveinek legkiválóbb művészei közé tartozott. Együtt emlegették *Wilhelm*-vel, *Thomson*-nal, *Sara*-

Legujabb báli ujdonságok

Ruha bevonatok, virágok, legyezők, báli keztyük stb. nagy választékban kaphatók:

GOLDSTEIN J. SÁNDOR divat üzletében

PAZONYI-UTCA 4. sz.

sate-val stb. Ezen művészek mindegyikének meg volt a maga sajátossága. *Wilhelmyt* a mély érzések, az erőteljes vonások, *Thomson*t, ezt a Schvengali alakot a démoni technika, *Sarasat*et a cigányos szenvedélyesség jellemezte. — *Hubay* a könnyed graciensitas, ez elegancia művésze volt. Művészete mellett elévülhetlen érdemeket szerzett tanári tevékenységén felül azzal, hogy a magyar zenét kultur-zenévé segítette; népdalaink a nagy világ előtt ismertebbekké lettek az ő „Csárda jelenetei” révén, mint a Liszt: Rhapsoidák utján. Az ő egyéniségénél fogva legjobban hatott a *Wienawsky Walse-caprice*-szal, melyet bűbajos könnyed eleganciával adott elő. Úgyancsak hatást keltett az Ave Maria második tételével, míg első tétele azt a mesés, orgonaszzerű erőt, amit *Wilhelmy* annak idején producált, nélkülözte. A „Csak egy kis lány . . .” magyar dalával, mely dal *Sarasate* is feldolgozott, az ő igazi mély magyar érzését mutatta be.

Hubay és *Popper* mellett a közönség kedvencévé vált *Dienz Oszkár*, a ki a kíséreten kívül bravuros „Danzo”-t és a saját szerzeményű, a legutóbbi estélyen hallott „Fonódal”-hoz feltűnően hasonló „A szökő kutná” című darabot játszotta: harmadiknak állott be egy *Mendelssohn*-féle zongora trióhoz. Ebben tüntek ki igazán a művészek. Az ismert trió összes szépségei fokozott mérvben tüntek elő. A hegedű és gordonka terz és sext-ekben egybeolvadt, a pianok és crescendok nagyszerűen érvényesültek és a zongora szólam mintaszzerű volt. Közönségünk még nem szokta meg a kamara-zenét és habár a trió I. tétele lekötötte a figyelmet és az *Audente* kiváló szépségei mély hatást keltettek, a III. tételnél már vidéki hangok zavarták a közfigyelmet. Pedig — azt szokták mondani — az igazi zene a kamara-zene!

Lazarus k. a. láthatóan a *Lindh Marcella* tanítványa; nem rendelkezik fenomenalis hanggal, de ez dalénekesnőnél nem is feltétlen szükség; de dalai szépen, kellemesen hangzottak; a dalok nemcsak énekelve, de eljátszva is voltak. A szöveghez képest az arc szomorúvá vagy viggá alakul, a tempó meglássodik vagy élénkebbé válik. A k. a. megjelenése is érdekes, piros, hamiskásan mosolygó ajkai és lesütött szemei egy megoldásra érdemes problémát képeznek. Legnagyobb hatást a *Tarnai: Van egy dalom* és a *Bruncan: De sabot de frêne* című dalokkal keltett.

És most egy érdekes, egy nagyszerű, egy jelentőséggel teljes jelenetről kell beszámolnom. A műsor második pontjának megfelelőleg *gr. Vay Gáborné* lépett az emelvényre és szavalta a *Szavay* vitézi énekét Rákócyról. A hang mély, a Jászayéhoz hasonló, bár nem oly erős, a szavaló bir őuralommal és nem engedi erejét kimerülni, de aztán ez az erő a költemény rhapsodiotikus részleteinek teljes egészével tör ki. Az előadás művészete pedig a diletantismus hatását lépi túl. — De a mi nagyszerű, a mi jelentőségteljes volt; az a költemény és előadója. A költemény forradalmi hangulatu, nemcsak Rákócyról szól, hanem arról a hajnalról, melyet egy vihar előz meg, és szól arról, hogy jöjjön már ez a vihar! Az előadó pedig oriotverabaink egyik legelőkelőbbje. Ennek a — habár látszólagos — ellentétnek, vagy mondjuk szokatlan jelenségnek hatását fokozták a háttérből hangzó tárogató szó, a Rákócy induló, a Hymnus és Szózat, szóval legszentebb énekeink lélekemelő melodiai. A hatás frenetikus volt és talán akként volna jellemezhető, hogy a mai közviszonyok mellett, ha ez az előadás nem hölgyek és nem ünnepi ruhába öltözött közönség előtt hangzott volna el: tette, harca buzditotta, vitte volna a hallgatóságot visszatartatlanul. Az a kitörő meg-megújuló taps és főleg az a lelkes éljenzés nem kizárólag az előadónak szólt, de a felkeltett és feltartóztatlan hazafiui felbuzdulás, lelkesedés-

ből folyt és mindenesetre az előadás sikerének, dicsőségének fokozottabb mérvét jellemzi az, hogy ez a felkeltett lelkesedés nem egy hazafias ünneplésre, hanem egy műélvezetre összegyűlt, tehát ily hangulatra elő nem készített közönség kebeléből osztatlanul és elemi erővel tört ki. Szinte mondhatnók, hogy ha aristocrata nőink ilyenek, akkor a nemzeti harc sikere felől nem lehet kételkednünk. — Azonban én, a referens, ezuttal, bár nehéz szívvvel, lemondok a politizálásról.

Visszagondolva az este fényes műsorára, félve kérdezzük: mi következhetik még!

— hm. —

Legujabb.

Tegnap d. u. az alispán elnöklete alatt, az összes megyei választott tisztviselők, a főszolgabírák részvételével értekezletet tartottak, melynek eredménye, hogy az összes választott tisztviselők lemondtak állásaikról, nyugdíjjogosultak pedig nyugdíjaztatásukat kérték. Van azonban több megyei főtisztviselő, kiknek egyáltalán nem jár nyugdíj rövid szolgálati idejüknél fogva. Roppant nagy az elkeseredés, mivel olyan főbttisztviselők, kik hosszú időig szolgáltak, és kiknek évi fizetésük és járulékaik 2500—3000 frtot megközelítette, a levonások után 800—1000 frt. lesz a nyugdíjuk. Ami a megélhetésre megközelítőleg sem elég, és a legkétségbeesőbb helyzetbe jutottak.

A főispánt hivatalosan értesítették, hogy felmentése hétfőre várható. Ekkor valószínűleg a kinevezett kormánybiztos is megérkezik.

A városházára értesítés érkezett, hogy a napokban a városba nagyobb csapat gyalogos és lovas katonaság érkezik.

Helyi dalok.

I.

(Éneklik az egész városban.)

Mily szép a nap verőfénye
Ha beragyogja az eget,
S mégis nálunk Nyíregyházán
Ezt élvezni nem lehet!
Tirpákiában csak kárnak
Ragyog le a napsugár,
Mert ha a fagy kissé enged,
Ám nem engedi cipőnket;
Mit dagasztunk: a nagy sár!

II.

A vasut pompás találmány,
Előnye mesészerű,
Városunk is belátta ezt
Van kisvasut nagyszerű!
Vasut van a közönségért,
Közönség a vonatér',
De hogy nem jár a kis vonat
— S így senkit el nem gázolhat —
Ez még a legtöbbit ér!

III.

(Éneklik az Érkert utcában.)

Van Nyházán egy kis utca
Érkert, vagy mi a neve,
Sár, pizsoknak, hulladéknak
Itten ma már nincs helye.
Biz' nincs helye

Mert úgy tele
Sárral minden szöveget,
Hogy maholnap a padlásra
Kell vinni a szemetet!!

Bogács.

„Szabolcs” telefonjának hívószáma: 132.

HIREK.

Képviselői közgyűlés. Tegnap délután közgyűlés volt a városnál, melynek azonban nem volt fontosabb tárgya, Kimondták hogy a város „önként befizetett adót” nem kezel, ha van is egy pár letéti tétel, az nem tekintendő annak, mivel a polgárok úgy helyezték azt el, hogy mindenkor rendelkezhetnek azzal és a törvényes állapot bekövetkezőkor hatalmazzák fel csak a kezelőket adójukba való beszámításba. Öhn Ferenc huszárkapitányt felvették a város kötelekébe.

Megyegyűlés. Március 5-én törvényhatóságunk rendkívüli közgyűlést fog tartani.

A ház feloszlatahoz. Február 19. semmi váratlant nem hozott. Arra, ami történt, elvontunk készülve, bár az utolsó percig kétségünk volt aziránt, hogy a komédia vezetői csakúgy olyan oktalanok-e, amilyeneknek kürtölték magukat? És csakúgy olyanok. A vezércsel ugyan nem sült el teljesen, mert a házat nem sikerült a törvényes látogat megörzésével feloszlanni, de az alkotmány kivégzés, a jogtaposás tökéletesen sikerült. Kivánni sem lehet tökéletesebbet. — Magyar vezényszóra, magyar katonák szoronyai között hasították kétfelé a magyar alkotmány könyvét. Most már csinálhatnak belőle fojtást, ha a holnappal ránkvirrad a Pulver und Blei korszaka. Ma még csak a Blei ohne Pulver uralkodik. — Az ügyész plajbásza Damoklesi kardként függ a szabad sajtó fölött. A legkegyelmesebben bejelentett absolutismus a cenzura fölélesztésével kezdődik. Utána jön a többi hazajáró lélek, az ötvenes évek kisértetei, amiket az újabb generáció más csak hallomásból ismer. Jön az adóbehajtás katonával, akit a nyakába szállásolnak a magyarnak, mindaddig míg csak nem fizet. Jön a csaszlaui végrehajtó, az octopus nyiriensis, a száz karu polip, aki kiszívja az ország maradék-vérét. Jön a verbuválás kötéllel. Jönnek a spionok és a gutgesuntek. Jönnek a legköpnyvalóbb lélekvársárlások és a legmagasabb panamák. — Jön mind az a hallatlan nyomor és szenvedés, melyet Franz Josef I. ígért a kedvelt magyaroknak. — Eljött tehát a nagy, a pusztító nap. És vajjon mit pusztított el az a nap? Évtizedes hazugságokat, melyekben mind eddig vergődtünk, fuldokoltunk. Elvitte a hitet, hogy Ferenc József tiszteli az alkotmányt, ha kénytelenségből is. Elvitte a hitet a királyi esküben. Elvitte a reményt, hogy hátha megértik még a Habsburgok ezt a nemzetet. Összetört mindent, amit a nemzet áldozatkészsége, bizalma, loyaltása, mondjuk egyszóval naivsága épített a Habsburgok részére. Olyan örvényt hagyott maga után, amtt öncsalások, önámítások, káprázatok soha áthidalni nem fognak. — S ez nagyon jól van így, ahogy van. Bár előbb levetette volna maszkját az absolutismus, hogy kénytelen lett volna tisztán látni ez a nemzet, melyet azzal vert meg az isten, hogy nem mer tisztán látni. Most kénytelen vele. Most tudom azt kell vennie arról, hogy a maga erejére van hagyatva és azt az erőt össze kell

Gyászkelmekben
állandó nagy raktár

KOVÁCSI JENŐ

Női divat kelme-vászon és fehérnemű áruháza,

Nyíregyháza, Pazonyi-utca 2-ik szám.

Angol csikos és kockás női ruhaszövetek

métere 42 kr. 52. kr. és feljebb

Blous és pongyola kelmék remek kivitelben.

Nagy választék
férfi öltöny szövetekben.

szednie az utolsó atomig, ha meg akar élni és felakarja támasztani régi alkotmányát. Nem azt a vázat, melynek hatvanhétben falábakat csináltak, hogy most kirugják alóla, — hanem azt az igazit, melyet ma említeni „felségsértés”, „lázítás”. (T.)

Lemondás. Dr. Bodnár István és dr. Járossy Sándor vármegyei tiszti főügyészek állásukról lemondtak.

Kállay Andrásról. Hiába, a vér nem válik savóvá, a magyarnak ősi büszkesége, a szitthya jellem még nem veszett ki egészen. Akadnak bár ma — sajnos nagyszámban — oly gerinctelen, mindenre kapható gyásmagyarok, akik az odavetett koncert, egy állásért, nyugdíjért, császári vállveretetésért bűnös kezét mernek emelni a magyar alkotmány ellen és odaállanak a cézári önkény, a jograblás, a legruttabb hálátlanság, a leggonoszabb feketelelkűség diadalszekerének rudja elé, de nem veszett még ki az alkotmányát féltő, a szabadságát védelmező, igaz magyar faj sem. Ezek közül való megyénknek éveken át volt főispánja Kállay András is. Jóleső örömmel és — mondhatjuk — büszkeséggel olvastuk a fővárosi lapokban a hirt, hogy a dícső elődök utódja méltó a Kállay névre, mely névnek viselői mindenkor a hazafiság, a magyarság hiv. apostolai voltak és melynek most is három függetlenségi képviselője és egy Kállay Andrása van. Sok ily családot és sok Kállay Andrást az országnak!

Esküvő. Ma délután a róm. kath. templomban tartja Dokupil Gyula esküvőjét Antal Juliska kisasszonnyal, Antal János kedves leányával.

Fonóverseny. A gazdaszövetség ma egy hete sikerült bált rendezett, amely fonóversennyel volt egybekötve. Üdvözljük a vezetését ezen alkalomból, mely nemcsak a gazdák érdekeinek megóvása körül fejt ki dícséretes tevékenységet, hanem a fiatalság hasznos szórakoztatására is súlyt fektet. A versenyben 17 leány vett részt, akik közül 11 rokkán, 6 pedig guzsalyon mutatta be a fonás művészetét. Érdekes látvány volt, amikor a leányok a terem közepén ülve, a megadott jeire fenni kezdtek, és egyedül rokkájukkal és guzsalyukkal törődtek. A közönség gyönyörködve nézte a nem mindenappi látványt. Voltak olyanok is az úri osztályban, akik akkor láttak először fenni. Tíz perc múlva beszüntették a versenyt és az öt nőből alakított juri megkezdte működését. A hosszas és szakértői tanácskozás után kihirdették az ítéletet. — A rokkán való fonásért az első díjat nyerte (10 k. aranyat) Szmolár Erzsébet, 2-ikat (egy rokkát) L. Kovács Zsuzsanna, 3-ikat (5 k.-át) Balla Juliánna, 4-iket (4 k.-át) Kovács Ilona, 5-iket (3 k.-át) Andrikovics Ilona, 6-odikat (2 k.-át) Nádaszi Zsuzsanna. A guzsalyon való fonásnál 1 díjat (10 k. aranyat) nyerte Pozor Mária, 2-ikat (egy rokkát) Pozor Rozália, 3-ikat (5 k.-át) Moravec Mária, 4-iket (3 k.-át) Moravec Juliánna kapta. — A rokkánál a 4-ik és 5-ik díjat, a guzsalyon pedig a 4-iket dr. Meskó László adta. A kiosztás után kezdetét vette a tánc, amely reggelig tartott. Felülfizettek a mulatságon a következők: Jánószky Endre 3-80, Trak Géza 2-80, Guttmann Zsigmond 1-80, Kulcsár János 1-80, Varga János 1—, Jagicza Károly —80, Nagy Károly —80, Pápai György pedig —60 koronával fizetett felül. — A felülfizetőknek és a mulatságon résztvevőknek ez uton is hálás köszönetet mond a gazdaszövetség elnöksége.

Szerencsétlenség. Budapestről írják nekünk, hogy ott t. hó 22-én Bors János helybeli kir. alügyész felesége meglötte magát. A fiatal asszony az utóbbi időben nagyon ideges volt, és a jelekből ítélve szerencsétlenségnek lett az áldozatává. Veszedelemes sérülésével a Rókus kórházba szállították.

Karhatalom Szabolcsmegyében. A képviselői választások székhelyeiről telefonon értesítik lapunkat, hogy a vasárnapra tervezett beszámoló megakadályozása céljából nagy számu idegen katonaság érkezett mindenüvé. A csendőrséget is megerősítették.

Szarvasmarha tartók figyelmébe. A városi csordába kihajtandó tehének bejelentése folyó hó 19-én vette kezdetét.

Köszönet. A Nyiregyházi Takarékpénztár-egyesület és a Szabolcsi Hitelbank tekintetes Igazgatósága, előbbi 80, utóbbi 60 korona kegyes adományáért, melyet iparos tanonciskolánk fentartására átvetem, a felügyelő-bizottság nevében fogadja hálás köszönetemet. Nyiregyházán, 1906. február 20-án. Barzó Mihály gondnok.

Vadászat — póttartalékosokra. Városunkban általános feltűnést keltett és különféle kombinációkra szolgáltatott okot a héten a csendőrségeknek folytonos cirkálása. Lehetett látni egyaránt őket a korszón, a mellékutcákon, a tanintézetek körül, a vásárokon, a tanyákon, sőt a templomok körül is, amikor méltóságos lépések között szemügyre vették a járókellőket. Olvasóink megnyugtatóra közöljük, hogy a be nem rukkolt póttartalékosok elfogatása volna a céljuk, azonban működésük meddőnek bizonyul, minthogy „a katonaszökevényeket” nem ismerik személyesen, a lakosság pedig nem szolgál nekik felvilágosítással.

Kereskedők bálja. A nyiregyházi Carneval Öfenségének mindenkor kedvelt hívei voltak kereskedő-ifjaink, kik minden áldozatot meghoztak és meghoznak, hogy e farsang egyik fénypontját az ő báljuk képezze. Hogy eme igyekezetük mennyiben fog az idén sikerülni, ezt a ma esteli báljuk fogja meghatározni. — Ha a lázas készülődést, mely a szép nemben uralkodik és a rendező-bizottság körültekintő lelkes igyekezetéből következett, lehet, úgy a kereskedők ez évi bálja méltán fog sorakozni — szép sikerű — elődeikhez.

Választás. Büdszentmihályon rendszeresített körorvosi állás megüresedett, melynek betöltésére a választás márc. hó 27-edik napjára tüzetett ki. A kérvények 48 órával ezt megelőzőleg adandók be a tiszalöki szolgabirosnál, ahol bővebb felvilágosítást is nyújtanak.

Névmagyarosítás. Jakubik György pilisi lakos vezetéknevét ministeri engedéllyel „Jakabfi”-ra magyarosította.

Országos vásárok. Nyiregyházán jövő hó 5-én, Nagykállóban 1-én, Kisvárdán pedig 12-én fognak országos vásárokat tartani.

Álarcos bál. A nyiregyházi iparos-ifjúság önképző-egylete saját pénztára javára 1906. évi február hó 27-én, farsang utolsó napján az „Ipartestület” dísztermében zártkörű nagy álarcos bált rendez. Belépti díj: Személy-jegy 1 kor. 40 fill. Család-jegy 3 személyre 3 kor. 60 fill. Álarc nem kötelező. Kívánatra a meghívó, valamint a belépti jegy előmutatandó. Elülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kezdeté este 8 órakor. A belépti jegyek csak a meghívó előmutatása mellett válthatók. Minden személy-jegyhez egy s minden család-jegyhez három jelvény lesz csatolva, melyet belépőknek láthatóan kell viselni. A mulatság nagyon sikerültnek ígérkezik.

A báró Hirsch Mór jótékonyági és önszegélyző egyesület nyiregyházi fiókja által f. hó 18-ra meghirdetett közgyűlés közbe jött akadályok miatt f. évi március hó 4-ikének d. u. 2 órájára halasztatott el.

Szövetkezeti szeszfinomító Szabolcsmegyében. A finomított szesznek mind nagyobb mértékben való fogyasztása folytán a Szabolcsmegyei gazdasági szeszgyárosoknak már régebbi óhajításuk az, hogy gyártmányaik jobb értékesítése végett szövetkezeti alapon finomítót létesítsenek. A „Gyáriparosok kerületi hitelszövetkezete Debreczenben”, melynek egyik célja a gyáripar érdekeinek előmozdítása — Klár Andor ur kezdeményezésére e tárgyban Nyiregyházára f. hó 18-ára értekezletet hívott egybe. Az értekezleten, melyet Sesztina Jenő a Gyáriparosok kerületi hitelszövetkezetének alelnöke vezetett, megjelentek: Szikszay Pál alispán, Májerszky Béla polgármester, Haas Ignác, Zoltán József, Lichtmann Dezső, Guttmann Emánuel, Fuchs Vilmos, Pollák József stb. szeszgyárosok, Szikszay Sándor gazd. egyesületi titkár, Balla Jenő városi tanácsos; továbbá a gyáriparosok szövetkezete részéről: dr. Lőfkovits, Poroszlay és Szántó debreceni igazgatók, dr. Kemény Viktor jogtanácsos, Polgár Zsigmond és Doctor Ármán iparfelügyelők stb.; részletes vita után kimondták, hogy a szeszfinomító felállítását szükségesnek és kívánatosnak tartják s a hely kérdésének és egyéb részleteknek előkészítése végett az érdekelte szeszgyárosok köréből bizottságot küldöttek ki, mely munkálatának bevégezése után újabb értekezletet fog egybehívni. A bizottság tagjai lettek: Herceg Odescalchi Zóárd, Haas Ignác, Zoltán József, Halasi Mór, Reizmann Jenő, Doctor Ármán, Pollák József, Diener Gyula, Fülöp Bernát, Zuckermann Bernát, Rochlitz Samu, Kende Sándor, Máthó László és Klár Andor. Örvedetesnek tartjuk, hogy az érdekelte gyárosok haladásuk ügyét így feikarolták s reméljük, hogy Szabolcsmegye rövid időn belül virágzó és szükségét pótló iparvállalattal fog gazdagodni.

Új postaügynökség. A m. kir. államvasutak Nyiregyháza—Ungvári vonalán levő Komoró megállóhelyen, Komoró elnevezéssel 1906. évi március hó 1-én a postaügynökségre meghatározott teljes működési körrel postaügynökség lép életbe. A postaügynökség posták összeköttetését a 4802. és 4805. sz. vonatokban közlekedő Nyiregyháza, Csap, Siánki 60 és Siánki, Csap, Nyiregyháza 59. sz. kalauzpostákkal, és ezek után a Fényeslitkei ítb. hivatalnál fogja kapni. A postaügynökség kézbesítési kerületébe Komoró községet, Csókos csárdát és Szalánc tanyát osztom be. Ezen helyek utolsó postája Fényeslitke. A postaügynökség ellenőrző postahivatala Fényeslitke.

Békéltető bizottság. A helybeli ipartestületnél szervezett békéltető bizottság választása folyó hó 18-án ment végbe. Az új tagok már meg is kezdték működésüket.

Hitszónoklat. Dr. Silberfeld Jakab hitszónok, ma az izr. statusquo templomban hitszónoklatot tart.

Gyorsvonatok és Nyiregyháza. A kereskedelemügyi minister elrendelte, hogy f. évi május 1-től a gyorsvonatokhoz III.-ad osztályu kocsikat is csatoljanak, melyeken a viteldíj csak kevéssel lesz magasabb a mostani díjknál. Hézagpótló a minister rendelkezése, mert a MÁV. utasainak 85%-a III.-ad osztályban utazik mely körülmény azt eredményezte, hogy az állam a gyorsvonatok munkabírását ma nem használhatta ki teljesen. Valószínű, hogy a III.-ad osztály bevezetése után annyi utasa lesz a gyorsvonatoknak, hogy érdemes lesz Debrecen és Szerencs között is rendszeresíteni. Ez irányban a mozgalom már megindult megyénkben.

Köszönet-nyilvánítás. A „Szabolcsi Hitelbank r. t.” 50 koronát juttatott az izr. nőgyelet céljaira. Dr. Erneyi János ur január 20-iki Thea-estélyünkön 10 koronát volt szíves felülfizetni. Fogadják érte hálás köszönetünket. — Az izr. nőgyelet elnöksége.

Favásárlók ez uton is figyelmeztetnek a városi hatóság által, hogy a megvett rakásokat márc. 5-ig mulhatlanul hordassák haza, mert ellenesetben veszélyükre újabb árverésen értékesítik azokat.

Pályázat. A Nikelszky Mátyás emlékére tett alapítvány elnyerése iránti kérvények jövő hó 8-áig a városi iktatóhivatalba adhatók be.

Kéményseprőinkről irtunk már hosszasan lapunkban. Ráműtöttünk, hogy az új szabályrendelet intézkedéseit úgy ők, mint a lakosság félre értette. Ezen közleményünkre vonatkozólag arról értesít egy háziasszony bennünket, hogy nála a padon a kémények ajtóit feszegették le, talán azért, mert nem volt megfelelő kulcsok. El sem tudták képzelni, hogy a konyhában miért nem ég jól a tűz, csak később vették észre a baj okát, amikor a pad már megtelt füsttel. Ellehet képzelni az ijedelmet, amelyet a vélt tűzveszedelem idézett elő.

Köszönetnyilvánítás. A Szabolcsi Hitelbank 50 koronát volt szíves egyletünknek adományozni, a Fisch Eszti lakodalmán pedig az ott levők kegyessége — gyűjtés által — 11 koronát juttatott egyletünknek. A nagylelkű adakozók fogadják ez uton is — jótékonyágukért — hálás köszönetünket. Az izr. nőegylet elnöksége Nyháza.

A kisvasut motorjaival a héten is folytatták a próbameneteket. Egy, két, három kocsi vontatásával kísérleteztek. Meglepően kicsiny a benzin fogyasztás, nyugodt a járás és ami a fő: igen gyorsan lehet megállítani a motort és a kocsikat. A világítás is tetszik a közönségnek. Megállapították, hogy a gyár a feltételeknek megfelel s így nincs akadálya a jövő hó 1-én való forgalomba helyezésnek.

Könnyű élet. Egy magát Horváth Sándor nyiregyházi illetőségű joghallgatónak mondó egyén bejárja az országot és pillanatnyi segélyek címén a községektől kisebb-nagyobb összegeket csal ki. Mint-hogy nevezett nálunk teljesen ismeretlen és valószínűleg álnevet használ, polgármesterünk megkereste az összes vármegyét a segélyezés beszüntetése végett.

Tarka színpad. A még csecsemő korát élő „Műkedvelők köre” ugyilátszik tényleg igyekszik — hivatásához híven — részét kivenni a kultúra terjesztés kötelességéből. Eddigi sikereiből erkölcsi tőkét kovácsolva, március hó 10-én nagy jelmezes Tarka színpadot rendez. A jelmezeket Zilahy színigazgató készséggel bocsájtotta rendelkezésükre és tekintve azt az egyszerűséget és nemes ambíciót, mely a Kör vezetőjét — élén Nagy Kálmánnal — és tagjait uralja, merjük remélni, hogy a „Műkedvelők kör” estélyei rövidesen találkozói helyei lesznek városunk társaságának. A március 10-iki estély — a nagyszabású készülődések után itélve — bizton egy jelentős ponttal fogja szaporítani a Kör sikereinek számát, mit fentiekben kívül biztosít még az is, hogy a — még titokban tartott — műsor egyes számainak betöltésére sikerült a Kör vezetőségének a legügyesebb dilettáns urhölgyeket megnyerni.

Értesítés. A nyiregyházi ág. hitv. ev. tanyai iskolákban a hivatalos fél évi iskolalátogatások március hó 6-tól március hó 12-ig a következő sorrendben fognak megtartatni. Március hó 6-án d. e. Bálint-t. Neumann J. tanító vezetése alatt, d. u. Manda-t. Aczél S. t. v. a. 7-én d. e. Sipos-t. Scholcz O. t. v. a., d. u. Nádasi-t. Tolnai P. t. v. a. 8-án d. e. Sós-kut-t. Ország G. t. v. a., d. u. Antal-t. Kiss J. t. v. a. 9-én d. e. Halmos-t. Bercsényi P. t. v. a., d. u. Sulyán-t. Kubinyi T. t. v. a. 12-én d. e. Benkő-t. Droppa E. t. v. a., d. u. Ujtelek-t. Stoll E. t. v. a. Nyiregyháza, 1906. február hó 20-án. Az iskolaszéki elnökség.

Megszűnt ragály. A Benkő, Antal és Sulyán bokori iskoláknak vörheny miatti bezárását alispánunk feloldotta.

Meghalt a vonaton. Koppányi Andrásné tegnap átszállt a Csap felől jövő vonatról a Debrecen felé menőre. Alig hagyta el a várost, a vele utazók rémületére vonagolni kezdett és pár perc alatt meghalt.

Hamis pénz. Alispánunk közli, hogy a pénzügyminister 1000 koronás jutalmat tűzött ki, aki a forgalomba került hamis érepénz készítőit felfedezi. Az 1 és 5 koronás, valamint 1 forintos pénzeket utánzó hamisítványok főbb ismertetőjelei a következők: Szürke szín. zsirosas tapintás, a rendesnél könnyebb súly, érdes felület, a rajzok elmosódottsága, sekély mélységű szélirát.

Összeesett az utcán. Nagy riadalmat okozott városunkban egy ismeretlen embernek az összeesése. A járókelők azt hitték hogy szívszéllhűdés érte. A kórházban azonban megállapították hogy alkoholistá, és hogy napok óta nem evett. Bodnár Pál péksegédnek állítja magát.

Lapunk 10-iki számában megjelent a kéményseprőkre vonatkozó híreinkre vonatkozólag Kazár Ferenc kéményseprő mester felkért bennünket annak közlésére, hogy az ő (IV.) kerületében az említett szabálytalanságok nem fordultak elő és így a cikkben foglalt vádak őt nem érhetik.

Talált pénz. Tegnap délután a pazonyi utcán a játszadózó gyermekek egy drb. 20 koronást találtak. Egy hetes azonban magához vette azt. — Az arra posztoló rendőrnél később jelentkezett 3 ijedt leányka, akik elvesztették a pénzt. A rendőr mindjárt kézhez kerítette a pénzt és elosztatta a keresésre indult nagy tömeget, akik között olyan is volt, aki a maga számára szerette volna megkeresni az elvesztett összeget.

Gondnokság. A nyiregyházi királyi törvényszék Rosenberg Ignác tiszabüdi lakost gondnokság alá helyezte.

Felhívás. A városi hatóság felhívja a jószágtartókat a gulyába kihajtandó szarvasmarháik bejelentésére, mivel azok csak a legelőre megállapított létszám beteléseig vétetnek fel.

Amit a hivatalos lapból kifelejtettek. A „Budapesti Közlöny” alapján közöltük, hogy a belügyminister városunkba Gottmann Gyulát állami anyakönyvvezetői helyettesé nevezte ki. Azt azonban kifelejtették a hivatalos lapból, hogy nevezett „Kristóffy” unokatestvére.

A ménésbe a legeltetési idényre kihajtandó csikók mielőbb bejelentendők a gazdasági tanácsosi hivatalba, mivel a határidő lejártá után vidékiek jószágait is beírják.

Tenyészbika vásár. Miskolcon a jövő hó 9-én tenyészbika vásár lesz, melyre Szabolcs megyei jószágokat is belehet jelenteni. — A tenyészállatot vásárlóknak, ép úgy kiállítani kívánóknak felhívjuk reá a figyelmét, mivel országos érdeklődés mutatkozik a kiállítás iránt. Bővebb felvilágosítást a helybeli gazdasági egyesület titkára ad.

Nyolc óra után ne vásároljunk. Ne látogassuk az üzleteket, ne vásároljunk este 8 óra után. Ezeket a szavakat lehet ma kis piros cédulára nyomtatva olvasni a házak falán, kirakat ablakokon, póstaszekrényeken és minden elképzelhető helyen. A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete inézi e kérést a nagyközönséghez. — Nálunk azonban tárgyaltannak mondható, mert a legtöbb üzletet már 7 órakor bezárják.

Legyen világosság. A vasuti állomás előtti teret, ahol igen nagy a kocsis- és személyforgalom, nagyon rosszul világítottatja meg az állomásfőnök. A mostani sáros időben alig lehet a népkerttől átmenni az állomás épületéhez. A gyalogjáró készítése nagy szükséget

képez, addig is legalább jó világítással kellene tűrhetőbbé tenni az ottani közlekedést.

Purim bál. A Nyiregyházi izraelita ifjuság többek szives közreműködésével Lichtmann Dezső védnöksége mellett 1906. március 11-én, a „Korona szálloda” disztermében, álarcosok felvonulása nagy Japán-zenekar kísérettel, világposta confetti- és serpentin-csatával, magánjelenetekkel egybekötve jótékonycélú, zártkörű Álarcos purim-bált rendez. Belépő díj: Személy-jegy 1 kor. 60 fill. Család-jegy 3 személyre 4 kor. Kis páholy 4 kor, Nagy páholy 6 kor. Jegyek előre válthatók: Jakabovics M. és Eizler Károly cégeknek. Álarc nem kötelező. Felülfizetések köszönettel fogad- és hirlapilag nyugtáztatnak. Kívánatra a meghívó, valamint a belépő-jegy előmutatandó s másra át nem ruházható. A tiszta jövedelem a „Bikur Cholim” izraelita betegsegélyző egyeslet javára fordítatik. Akik a meghívóra igényt tartanak ék azt tévedésből nem kapnának fordéljanak a 100 tagu rendezőbizottság bármelyik tagjához.

Bélyegzők készítésének megrendszabályozása. Alispánunk közli a 8641/1906. számú belügyministeri rendeletet, amely szigoruan utasítja a hatóságokat a bélyegzőknök felügyelet alatt való tartására, mivel sok féle visszaélés történhetik a bélyegzőkkel és azoknak illetéktelen személyek általi megrendelésével. Az ellenőrzés sikere érdekében ez után a főszolgabírák a járásukban lévő községek bélyegzőinek lenyomatait gyűjteményszerűleg kezelik és ügyelnek rá, hogy az elromlott bélyegzők helyett rendelték, mindenben megegyezzenek az előzőkkel.

Gyümölcsészeti tanfolyam. Keszthelyen, Tordán és Kisszebenben a földmívelésügyi minister március hó 22-től gyümölcsészeti tanfolyamot tart. Államsegélyek is folyósítatnak. Bővebb felvilágosítással a községi előljáróságok szolgálnak.

Jó tudni. Városunkban is gyakori a panasza, hogy munkást nem tud kapni a gazdálkodó, máskor pedig, hogy a munkás nem tud alkalmazáshoz jutni. A munkás elhelyezés országosan szervezve lévén, a törvényhatósági munkás közvetítéssel megyénkben Kertész Bertalan bizatott meg. A legutóbb kiadott kimutatása szerint is egy pár száz embert tudna kenyérkeresethez juttatni és ugyancsak vannak előjegyezve nála munkakeresők is. Forduljanak tehát bizalommal hozzája, ugy a munkaadók, mint a munkát keresők.

Az iskolák egészségügye. A vallás és közoktatásügyi minister legújabb rendeletében a gimnáziumokba és más középfoku iskolákba járó tanulók egészségügyét állandó ellenőrzés alá helyezte. Az iskola orvosok a felvételi alkalmával véleményt mondanak a torna, rajz éseéneklés alól való felmentés ügyében. Ezenkívül a tanévben is többször vizsgálnak meg minden tanítványt külön-külön. A gyógyíttatás azonban már a szülők kötelessége.

Néhány csepp öröm a hazafias úröm között. Busul a magyar; cefet rossz állapotban leledzünk. Mindenütt sóhaj, elfojtott keserv. Valóságos áldás lenne, ha a nyomott hangulatól valaki csak pár percre is megszabadítaná városunkat. Erre a hállás szepre vállalkozott Róth Samu, a mi Samukánk (ahogy városunk ifjusága nevezi a Bodega jólelkű tulajdonosát.) — Ugyanis sikerült neki pár napi „vendégszereplésre” megnyerni egy nagy fővárosi orfeum társulatot, kik március 1-én vonulnak be városunkba is, csak pár estére maradnak. — Sokaknak val Samuka szolgálatot tenni, ha e körülményre eleve is felhívja figyelmüket, nehogy addig a kis cipit — másra költsek.

Március 15. A „Független Magyarország” olyan újsággötettel lepi meg március 15-ikére a magyar közönséget, amilyennek mása nem akadt a magyar hirlapirodalom történetében. Mintegy háromszáz oldalra terjed majd ez az egyetlen njságszám, formában és tar-

talomban egyaránt értékes megörökítése mindazoknak a csodás emlékeknek, amelyek vonatkozásban vannak a magyar szabadságharc legragyogóbb napjával, március 15-ével. A nyomda-technika tökéletességében, színes ihusztrációkban mutatja majd be ez a hatalmas újságkötet a nagy idők mártirkoszorús szerep-öt és fontos mozzanatit, — felöleli magába a magyarság küzdelmének minden fázisát és középpontban állítja majd Hentaller Lajos szakavatott tollából „A magyar szabadságharc történetét.” még pedig párhuzamban a mai küzdelmeivel. A magyar irodalom színe java áll megannyi értékes cikkel a közönség szolgálatába a „Független Magyarország” március 15-iki újságkötetében, amelyből csakis meghatározott számot fognak nyomtatni, s amely nem is kerül kereskedői illetve dohány-tózsdei elárúsításra. A lap régi és újonnan belépő előfizetői ingyen kapják meg, ajándékba. akik pedig meg akarják vásárolni, azoknak már most előre be kell küldeniök az árát: egy koronát a „Független Magyarország” kiadóhivatalába Budapestre, VII., Erzsébet-körut 50. szám alá. E szám iránt már most országsszerte nagy az érdeklődés.

Alföldy Károly és fia tánciskoláját a „Korona” szálloda disztermében március hó 10-én megnyitja. Előjegyzések elfogadtnak özv. Píring Jánosné urnő könyvkereskedésében.

Az emberiség nagy tömege pusztul el, a legnagyobb ellensége, a tüdővész által. Szerencsére manapság már nem vagyunk tehetetlenek ezen borzasztó betegség ellen, mint annak-előtte. A modern gyógytudomány a „Sirolin-Roche”-ban egy oly hatásos szer birtokában van, mely a tüdővész tovafejtését feltartóztatja, a köhögést és köpetet csökkenti, az étvágyat és a testsúlyt emeli és ezen betegség összes jelenségeit megszünteti. Amellett ezen szer kellemesen szedhető s huzamosabb használatnál is teljesen ártalmatlan. Kapható a gyógyszerárakban.

Mazzantini Lajos budapesti táncanár táncitanítását folyó évi március hó elején megkezdi. Beiratásokat szíveségből elfogad a Ferenci-féle könyvkereskedés.

A ki csak megpróbálta dicséri és ajánlja, a ki még nem használta, a próbát ne sajnálja, mert a legelőkelőbb orvosok használják csusz, reuma, fejfájás, influenza, nátha és minden-nemü meghűlésből származó bajok ellen a törvényesen védett székelyhavasi „Indaszesz” t mely 2 és 1 koronás üvegekben mindenütt kapható. Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész, Sepsiszentgyörgy 163. szám.

Báli ingek, Chew. lak. és szalon lak cipők, fehér keztyűk, nyakkendők, gallér- és kézelők, valamint speciális bál selyem zsebkendők állandó nagy választékban kaphatók. **Fülöp Dezsőnél.**

KÖZGAZDASÁG.

A gazdaközönség figyelmébe!

A „Franck Henr. Fiai” kassai pótkávégvár igazgatósága a gazdaközönségnek a cikória-gyökér termelését is ajánlja a vetés-forgóba való fölvetelre.

A cikória-gyökér mélytalaju, jó erőben lévő agyagos vagy homokkal vegyített földet igényel, mely lehetőleg már ősszel lett felszántva és megrágyázva és a melyen előveteményül „kalászos növények” termeltettek.

Az 1906. évben a gyár 3 kor. 40 fillér árban váltja be a cikória-gyökér métermázsáját „ab rakodó állomás” és az átvétel a kassai gyárban lévő hidmérlegén fog eszközöltetni, megtörténte után az egész termés értéke — 3 százalék sulylevonással — készpénzben azonnal kifizetetik.

Bővebb fölvilágosítással szívesen szolgál a gyár igazgatóság.

Kassán, 1906. február hóban.

Franck Henr. Fiai.

Szerkesztői üzenetek.

Gorzó Miklós T. Polgár. Cikkének folytatását későn — csak tegnap este — vettük és különben is lapunk terjedelme a már kiszedett cikkekkal teljesen betöltött; sajnálatunkra tehát e heti számunkban már nem jöhet. Jövőre kérjük a kéziratot legkésőbb csütörtök délig hozzánk juttatni. Szalve.

A „Res Kisvárdaienses” e heti számunkból technikai okokból kimaradt.

H i r d e t é s e k.

Kérjen csak **Selle & Kary's**

legjobb tisztítószert mindenféle **sárga és fekete cipőhöz.** Különösen ajánlható Boxcalfs-, Oscaria-, Chevrax- és Lack cipőknek. Bécs, XII/I.

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi „Korona” épületben levő zálogkölcson intézet helyiségében **folyó évi március hó 14-én délután 2 órakor** a ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany, ezüst s egyéb ingó zálogtárgyak hivatalos közeg közbenjöttével nyilvános árverés útján elfognak adatni.

Miről úgy az érdekelt elzálogosítók, mint az árverésen résztvenni kívánók ezzel értesítettnek.

Nyiregyháza, 1906. február 16.

Práger Károly,
zálog-kölcson intézet tulajdonos.

THILLE

soványító teának hatása különösen kövér egyéneknek ismeretes. **Csomagja 2 korona. Kapható: TÖRÖK JOZSEF** gyógytárában **Budapest, Király-utca 12-ik szám.**

K. 1937/1906.

Bolthelyiségek bérbeadása.

A város tulajdonát képező **Domján-féle** telken épült **Bazár épület** bolthelyiségeinek 3 évi időtartamra leendő bérbeadására zárt írásbeli ajánlatok útján árverést hirdetek.

Az üzlethelyiségek kikiáltási ára a következők:

az I. sz. bolthelyiség (Szarvas-u. felől)	500 K.
a II. „	400 „
a III. „	300 „
a IV. „	300 „
az V. „	300 „
a VI. „	300 „
a VII. „	300 „
a VIII. „	400 „

A részletes árverési feltételek a gazd. tanácsosi hivatalban megtekinthetők, illetve átvehetők.

Zárt írásbeli ajánlatok, melyekhez a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy óvadékképes érték papirokban bánompénzül csatolandó, a f. évi március hó 3-án délelőtt 10 óráig a polgármesteri hivatalba adandók be, Nyiregyházán, 1906. évi február hó 12.

Májerszky Béla,
polgármester.

K. 2327/1906.

Telek eladás.

Nyiregyháza város képviselő testületének Kgy. 46—1906. számú határozata folytán a tanács közhírré teszi, hogy a **Szentmihályi-utcán** a nyiregyházi 32 betétben 2197. hrsz. alatt levő 550 □-ölet kitévő város tulajdonát képező üres telek szóbeli nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverés a városháza tanácstermében a **folyó év március hó 10 napján délelőtt 10 órakor** fog megtartatni.

A teleknek utcai vonala 30 méter széles s annak mélysége pedig 66 méter.

Kikiáltási ár 8000 korona.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városi gazdasági tanácsosi hivatalban tekinthetők meg.

Nyiregyházán, 1906. évi február 23-án.

Májerszky Béla polgármester.

Fűtőnek ajánlkozik egy 18 éves fiatalember, ki az iparos tanonc iskola 2-dik osztályát jeles eredménnyel végezte. — Czim: J. J. Nyirfa-utca 4. sz.

A tavaszi idényre!

már megérkeztek Kreisler Simon áruházába:

A legdivatosabb női **ruhakelmék**, remek kivitelű **blous és ruhaselymek**, gyönyörű mintájú **delinek és batistok**, jó és színtartó ruha **zefirek és karnokok**. Raktáron tartok valódi **Sláj és Stohlfeld-féle rumburgi vásznakot, chiffonok, damast grádlík**, különféle nagyságu asztal damaszt készleteket.

Különösen ajánlom **liliom védjegyű vásznaimat**, melyekből évente nagymennyiséget hozok forgalomba. — Teljes **menyasszonyi kelengyék** jutányos árakban kaphatók.

A tavaszi idényre ajánlom fekete és színes **napernyőimet**. — Raktáron tartok férfi és női ingeket, harisnyák, nyakkendők, gallerok, kézelők, zsebkendőket stb. stb.

Szükségesnek találom még megjegyezni, hogy arra különösen sulyt helyezek, hogy üzletemben elkerülhetetlenül csak is honi gyártmányu árút hozzak forgalomba.

Czégemet a t. vásárló közönség jóindulatába ajánlva, maradtam

legmélyebb tisztelettel

Kreisler Simon.

A vácsi szövő- és kötő-gyár egyedüli elárusítója.

Árlejtési hirdetmény.

A bákai ev. ref. egyház 7140 korona 85 fillérre menő költséggel egy lelkészilak újból való építésének — zárt írásbeli ajánlat útján — válatba adását határozta el.

Az ajánlatok beadásának végső határideje 1906. márczius 21-ik napja.

Az egyház fenttartja magának a jogot, hogy a pályázók közül szabadon választhasson, tekintet nélkül az árakra.

A megerősítést nyert tervrajz, költségvetés és részletes feltételek a lekészi hivatalban bármikor megtekinthetők, — az ajánlatok is ide küldendők.

Köteles pályázó ajánlatában kijelenteni, hogy a részletes feltételeket ismeri, s a feltételek minden pontjának megtartására magát kötelezi.

Nagybáka, 1906. február 22.

László Gyula,
egyházi jegyző.

Uj üzlet nyitás.

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy a helybeli piacon, a kath. parochia épületben a mai kor igényeinek megfelelően berendezve, kézmű, vászon és divatáru üzletet

„verseny áruház”

cím alatt nyitottam.

Nagy választékban tartok raktáron minden e szakmába vágó cikkeket, u m.:

ruhakelmét minden kivitelben,
creas rumburgi és pamut vásznakát,
fehér és színes damaszt garnitúrákat,
szintartó, mosó voálokat,
francia batist és delaineiket,
gyapju és csipkefüggönyöket,
ágyterítőket, paplanokat
és futó-szőnyegeket.

A n. é. közönség szíves látogatását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel:

FISCH HERMAN.

Szolid szabott árak.

Legujabb divat kelmék.

Pontos kiszolgálás.

Mindenkit érdekel a hús ára.

Szíves tudomására hozom Nyiregyháza város közönségének, hogy a hús-neműt a következő jutányos áron bocsátom rendelkezésére:

1 kl. pecsenyének való hus	60 kr.
1 „ levesnek	56 „
1 „ borjúhús	72 „
1 „ „	80 „
1 „ sertéshús	64 „

Zsiradék bármilyen mennyiségben kapható. Könyvre vásárlók is elfogadtatnak.

Kiváló tisztelettel
Schatz István
Tokaji-utca 7. szám.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő írásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezelskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőink, kik szerünket raktáron tartják és akik bárkinek díjmentesen egy könyvet adnak a következők: **Nagy Kálmán** gyógyszerész úr. Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakók egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 137).
62, Chancery Lane,
London, ANGLIA.

Ha távol lakó rokonnak, vagy barátnak képeslevelező-lapot küld

Ha elegáns kivitelű levélpapírra óhajtana szert tenni

Ha névjegyet, esküvői meghívót, vagy valamely más nyomtatványt akar készíttetni

Ha bármilyen könyvet beszerezni akar

Ha hírlapokra, vagy folyóiratokra van szüksége

minden alkalommal tessék bizalommal fordulni
PIRINGER JÁNOS
könyv- és papírkereskedéséhez,
mely könyvnyomdával és
könyvkötéssel van
egybekötve.

Építetők figyelmébe!!

Molnár János építő (Nyiregyháza, gróf Károlyi-utca 3. sz. a., özv. Wolant Andrásné öngyásága házában) elvállal minden e szakmába vágó új épületek készítését és tervezését, nedves falak szárazzá tételét, valamint az építkezés terén előforduló bármely munkálat teljesítését.

Legdivatosabb báli kelmék, Crystallin. Radium, Crepp de Chine továbbá Crystallin batiszt s különösen a legujabb himzett Cristallinek egyes ruhákra minden színben legnagyobb választékban kaphatók

UNGÁR LIPÓT divat és fehérnemű üzletében.

Selyem Crystallin minden színben, métere 2 kor. 60 fill.

Rendkívüli olcsón és jól csakis az

Első Nyiregyházi Bazárban

lehet vásárolni, hol minden elképzelhető áru a legnagyobb választékban kapható.

Legalkalmasabb névnapj és menyasszonyi ajándék tárgyak.

Férfi, női és gyermek trico, ing, gallér, kézelő, nyakkendő, Classe keztyű, harisnya. házi cipő és gyermek cipők.

Teljes konyha felszerelések, remek szobadiszek.

Feltűnően nagy raktár diszes gyermek-kocsikból.

Tisztelettel

Deutsch J.

Hibján S. fűszerkereskedő előtt.

MAZZANTINI LAJOS

budapesti tánctanár

tánctanítását

folyó évi március hó elején megkezd.

Beiratásokat szíveségből elfogad a Ferenci-féle könyvkereskedés.

Legjobb varrógépek

kaphatók:

Herskovits Gyula

varrógép raktárában

Nyiregyháza, Iskola-u. 3. (Pavlovits-féle ház)

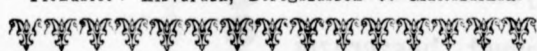
Singer és mindenféle rendszerű varrógépek házi szükségletre és ipari használatra.

Legtökéletesebb himző varrógépek

kényelmes

részletfizetésre!

Fióküzlet: Kisvárdán, Beregszászon és Mátészalkán.

≡ Mindennemű ≡

épülettervek, költség-

vetések készítését, épi-

≡ tésvezetést vállal ≡

PAVLOVITS KÁROLY

műépítész,

Nyiregyháza Iskola-utca 5. sz.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltvány telep

(Tulajdonos: CASPARI FRIGYES Medgyes, 168. N.-Küküllőmegye.)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve küldünk.

Gőzcséplőkészletek 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, Benzinmotorok,

SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra,

ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GEPEK legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZERÜGYNÖKSÉGÉNÉL

BUDAPEST, Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

NYOMATOTT PIRINGER J. KÖNYVNYOMDÁJÁBAN NYIREGYHÁZÁN.